

„schepen, koopvaarders geweest zijn tot in
 „den jare 1518, en eer dat de poort en diep
 „van Arnemuiden is bekent geweest, als dat
 „nu is. 't Selve land aen de Zuidzijde is groot-
 „telijcx afgegaen van grondbrexemen, soo
 „datmen daer heeft moeten leggen inlagen,
 „daer mede veel lands, en schoone dorpen,
 „sloten en de huizen, buiten geslegen zijn uit
 „versche in 't soute, dat wel hondert vijftien
 „jaren begoft geweest is; en was te vooren aen
 „de Noordzijde, daer den Osse is, en ont-
 „trent Brouwershaven, dat een onbesloten
 „Stad is hebbende vryheit van Stad; aen wel-
 „ke Noordzijde nu ter tijt geen gebrek is,
 „Godt zy geloofst. Dus verre spreekt dat
 „Chronijcxken. Soo dat eerst ten tijden van
 „de opgerefes innelandsche oorlogen, dese
 „Stad is geveft geworden, tot verseekeringe
 „van de ingefetenen, welke haer meerendeels
 „met de visscherye besich houden, en in tamelijken
 „doene zijn. Den veel gemelde Heer
 „Adrianus Hofferus, stelt met dit Latijnsche
 „Dicht deses Stads verhaelde oude en tegen-
 „woordige wesen aldus voor;

*Tu quoque, sera licet, patrias accedis ad
 Urbes,*

Nomina que clypeis exprimis alta tuis.

*Inter Mattiacas tollis tua culmina turres,
 Atque aliqua, quamvis parvula, laude
 viges.*

*Proxima fluctu vagas deducis in aequora puppes,
 Et madidum questus saepe secundas iter.*

*Fertilis est frugum, pecorisque uberrima tellus,
 Qua tua seclusis moenia cingit aquis.*

*Majorum te bella novis circumdare vallis,
 Et coepere tua belligerare manu.*

*Certa Britannica monstras vestigia cladis,
 Colcestro postquam nupta Jacoba fuit.*

*Nil nisi Portus eras, hinc Brouwers-bavia
 dicta es,*

Qua Cereri immixta Najades ire solem.

*Quondam aliis rerum Dominis devota ste-
 tisti,*

Sed nunc sunt Urbis libera regna tua.

VERMEERDERING.

In den jare 1574 hebben de Regeerders van de Stad Brouwershaven aen Zijne Vorstelijke Doorluchtigheit Prins Willem d'eerste, van Oraenje, &c. Hoog Loffelijke Memorie, overgelevert sekere Schriftelijke Remonstrantie, bestaende in verscheide articulen, op welke de Remonstranten uit Consideratie van de sware lasten by hun gedragen, en de getrouwe diensten den Lande bewesen, als andersints) vele favorable Apostillen van Zijne Hoog Vorstelijke Doorluchtigheit verkrepen; onder welke considerabel, zijn dese naervolgende Articulen,

I. Item; alsoo de voorschreve Stede van

Brouwershaven is een vrye Stad en Heetlijkheit, en derhalven niemanden geassubjecteert, nevens andere Steden van Zeeland, met alle gerechtigheden en praëminentien als hooge, middele en lage, verfoeken die voorschreve Remonstranten dat uwer Excellentie gelieve de selve niet te laten belasten in eeniger manieren sonder den Remonstranten alvorens daer op gehooft en gepræadviseert zijnde. En indien by uwer Excellentie of den Staten van Zeeland geadviseert werden de beste middelen waer by men de Provincien sal mogen bewaren, voor alle Invasien of Vyandlijke aenslagen, en dat men daer toe eenen yegelijk in 't sijne respectivelijk sal belasten en quotizeren, verfoeken die Remonstranten seer reverentelijk, dat deselve quotifatiën gedaen mogen worden onpartijdelijk by Commissarissen neutrael zijnde. De Remonstranten zijn volveerdig wanneer men in de redelijkheid en na vermogen van haren staet bevinden sal, dat sy behooren voor hare quote te dragen, en te gelden, seer getrouwelijk te furneren en te betalen.

En was geappostilleert, op den 6. Maert 1574, dat die Supplianten niet vorder belast fullen worden in 't gene by de Generale Staten van den Landen geaccordeert sal zijn, dan na behooren. En ten dien sijne soo verstaet Zijne Excellentie, datmen neutrale en onpartijdige Perfoonen sal deputeren, omme de quotifatie te maken, alffer Capitalijk iet geheven sal worden.

Waer op gevolgt is, dat by de Provincie van Zeeland moetende opgebracht worden xxvijc. guldens, tot vervallinge van de kosten van den Vredehandel, en dat die van Brouwershaven daer inne waren gequotifseert (doch hen ongehoort) op drie hondert guldens, en sulks gestelt even hooge als de Stad Vere; deselve van Brouwershaven, verschijnende in den Rade van Zeeland, en dolerende, dat sy in de xxvijc. guldens, by die van Zeeland op te brengen, tot vervallinge van de kosten van den jegenwoordigen Vredehandel te hooge geschattet en gequotifseert waren, op drie hondert guldens, en voorts dat sulks gedaen was sonder hen daer op ontboden en gehooft te hebben, gelijk alle d'andere Steden van Zeeland, die tot furnissement van de voorschreve xxvijc. guldens hadden moeten contribueren; Soo is 't, dat mijne Heeren Gouverneur en Raden, den voorschreven van Brouwershaven, daer op verklaert en toegesecht hebben, dat de voorschreve quotifatie op drie hondert guldens soude wesen sonder præjuditie, en hier namaels in geen consequentie mogen getrokken werden: en voorts dat van nu voortaan deselve van Brouwershaven, niet fullen geschattet noch gequotifseert worden nevens d'andere Steden

van Zeeland dan daer op ontboden en gehoort zijnde, gelijk de voorschreven andere Steden, mits dat de selve van Brouwershaven, beloofden voor dese mael te furneren en op te brengen, de voorz. drie hondert guldens, volgens d'acte van de voorz. quotifatie. Actum tot Middelburg in 's Lands Raed, op den xvij. dach van Maerte, des jaers xv^c. vier en t'seventig, stijlo 's Hof's van Holland, my present, en was geteikent *C. Taymon*.

II. En indien het Land van Schouwen metten annexen Dorpen en Polders van dien verdeelt worden, en gestelt onder 't Regiment van den Steden *in conformité* van die van Walcheren, dat de voorz. Stede van Brouwershaven onder haren resorte en jurisdictie hebben mag die naeste byliggende Dorpen, die daer toe bequaem bevonden sullen worden.

En was geapostilleert; Sijne Excellentie accordeert en gunt den Supplianten om alle Hooge Jurisdictie te mogen gebruiken over de Parochien van Brydorpe, en Duivendijke, sulks als den Rentmeester van Zeeland plag te doen: onderstont geschreven, Aldus gedaen en geordonneert onder onsen Handteiken op den vj. dach van Maerte xv^c. lxxiv. en was onderteiken, *Guilhelms de Nassau*,

De voorz. Stad Brouwershaven, is (na voorgaende Octroy van zijn Hoog gemelte Vorstelijke Doorluchtigheid Prins Willem d'Eerste van Oraenjen, &c. Ho: Loffelijke Memorie, verleent op den 10. September 1582. En het octroy van de Ed. Mog. Heeren Staten van Zeeland daer op gevolgt in dato den 25. Maert 1589,) in den jare 1590. gefortificeert en bewalt.

Op den 26. January 1682. is deselve Stad Brouwershaven, nevens meer andere Steden en Plaetsen van Zeeland, door den ongemeenen hoogen Watervloet, mede grootelijks beschadigt, in welke hooge Watervloet, de dijken van alle de Nieuw-landen onder de selve Stad behoorende, zijnde seven in getalle, t'eenemaal zijn doorgebroken, en de Landen met Soutwater overspoelt, waer van sonder Godts zegen de ses in 't geheel, en het sevende met verlies van een derde part wederom zijn bedijkt, die alle met groote, en by na ondragelijke kosten, tot noch toe worden onderhouden.

Wijders heeft de selve Stad in de voorschreve hoogen Watervloet, mede verloren de oude Steene Poort, vier Bruggen, twee buiten en twee binnen de voorschreve Stad: ook zijn de vesten, die seer diep waren, voor het meeste gedeelte met sant volgespoelt, ja foodanig dat door de selve Watervloed zijn verdroncken eenige menschen, vele Beeftialen, nevens omstortingen van diversche Huisen, Schuuren, als andersins,

&c. waer van alle de particulariteiten onmogelijk verhaelt kunnen worden.

De voorschreven Stad Brouwershaven word geregeert door een Bailliu, twee Burgemeesters, en vier en twintich Raets-perfoonen, die men noemt de Vroetschap, waer onder de twee Burgemeesters mede begrepen zijn, by welke Vroetschap worden gemaekt Burgemeesters, Thesauriers, Weesmeesters, Secretaris, Curateurs en opsienders over de Schole, Pryseer-meesters, Dekens van de Meede-keure, by welchen Dekens de Keurmeesters van de Meede worden aengestelt: En vergeeft ook de selve Vroetschap, meer andere Ampten en digniteiten die om kortheits wille voor by gegaen worden.

By de voorschreven Vroetschap wort mede gemaekt een nominatie van achtien Perfoonen, zijnde een dubbel getal tot Schepenen, bestaende soo uit de selve Vroedschap, als uit de Gemeinte, waer uit by Sijne doorluchtige Hoogheit den Heere Prince van Oraenjen &c. word gedaen Electie van negen Perfoonen, zijnde het enkel getal, tot Schepenen der selver Stede; En zijn de jegenwoordige Regenten dese naer-volgende,

Bailliu.

Cornelis Pluympot, Opper-Dijkgraef en Dijkgraef van de seven Nieuwe Landen,

Burgemeesters.

Anthony de Crüger,
Mr. Lambertus Bolle.

Schepenen.

Johannes Hoobius, Oud Burgemeester.
Leonart Borsselaer, Oud Burgemeester.
Willem Cnauw.
Leendert de Vogel.
Willem Bosvelt.
Jacob Dijk grave.
Jacobus Meerman.
Coenraet de Crüger.

Namen van de Vroedschap.

Johan van Sticht, Oud Burgemeester.
Jan de Jonge, Oud Thesaurier.
Mr. Lambertus Bolle, Burgemeester.
Johannes Hoobius, Oud Burgemeester.
Willem Cnauw.
Leonart Borsselaer, Oud Burgemeester.
Leendert de Vogel.
Jacobus Hartman, Oud Thesaurier.
Bartelmeeus van Duyn, Oud Thesaurier.
Anthony de Crüger, Burgemeester en Oud Thesaurier.

Jaw